



# POWSZECHNY ZAKŁAD UBEZPIECZEN WZAJEMNYCH

INSPEKTOR wojewódzki w Stanisławowie

Dział przymusowych  
ubezpieczeń budowli  
od ognia.

**Bezpłatnie**

Nr. 165  
wykazu

## Dowód ubezpieczeniowy.

Powiat TURKA

Gmina TURKA

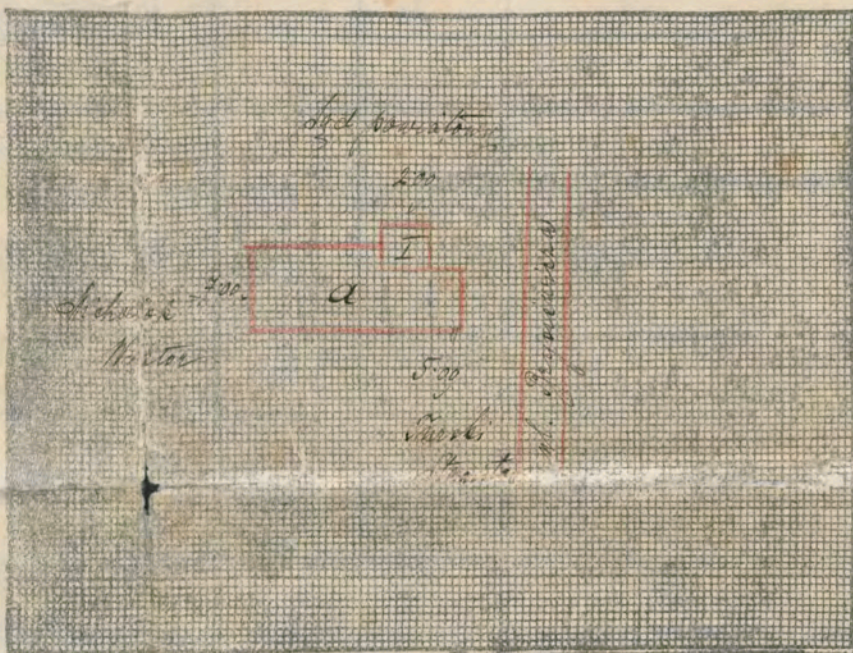
Miejscowość Stto

Nieruchomość Nr. 4

Ulica Bynieńska

Właściciel nieruchomości  
(Nazwisko i imię)

Maszkiewicz Pigo  
z. Michala



Adres

Jachowicza 3.

Wymienione na odwrotnej stronie niniejszego dowodu budowle ubezpieczono od ognia w P. Z. U. W. na ogólną sumę:

zł 5780

**Słownie zł**

Pięć tysięcy siedemset osmdziesiąt  
cztery

Ze składką roczną zł 2496 z opłatą stemplową zł

Ważność ubezpieczenia rozpoczyna się od godz. 12-iej w południe dnia 15 grudnia 1927 r.

Ubezpieczenie poprzednie obowiązujące od dnia 16/5 1927 r. na imię tenże

na sumę zł 3850 ze składką roczną zł 2249 umorzono.

Należność do rejestru 192 <u>8</u> r.	
Składka roczna	zł <u>2496</u> gr.
" użycie pełniająca	" <u>0</u> gr.
za <u>1</u> mies. 192 <u>7</u> r.	" <u>0</u> gr.
Opłata z oszczędności	" <u>0</u> gr.
szczęśliwe.	" <u>0</u> gr.
Razem	zł <u>2500</u> gr.
Zwrot za budowle rozebr.	zł ..... gr.
" .....mies. 192 <u>7</u> r.	zł ..... gr.
Po potrąceniu zwrotu	zł ..... gr.
Opłata stemplowa.	" ..... gr.
☉ Ogółem	zł <u>2500</u> gr.



*[Handwritten signature]*

**Stanisławow** dnia 30 maja 1928 r.



Litera budowli w/g planu	Wyszczególnienie ubezpieczonych budowli	Materiał		Wymiary w metrach			Suma		Taryfa				Składka		
		ścian	dachów	długość	kość	wysokość	oszacowania	ubezpieczenia w P. Z. U. W.	tablica	pozycja	składka od 1000 zł.	regana			
												złote	gr.		
	Dom mieszkalny														
a	Dom mieszkalny - 10.06.27.02.	drewno	papecz	430	870	1000	640	380	5550						
I	przebudowa	miękk.	beton	320	820	280			230	+10%					
									5480						
									5480	Fy 462				2440	3

# WYCIĄG

Z ROZPORZĄDZENIA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 27 maja 1927 r.

## O PRZYMUSIE UBEZPIECZENIA OD OGNIĄ I O Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych\*)

(Dz. U. R. P. z dn. 28.V. 1927 r. Nr. 46, poz. 410).

### CZĘŚĆ I.

#### Przymus ubezpieczenia.

Art. 1. Budowle, położone na obszarze województw: bielskiego, kieleckiego, krakowskiego, lubelskiego, lwowskiego, łódzkiego, nowogrodzkiego, poleskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego, warszawskiego (z wyłączeniem m. st. Warszawy), wileńskiego i wołyńskiego, z wyjątkiem budowli, wymienionych w art. 2, podlegają przymusowi ubezpieczenia od ognia w całkowitej sumie oszacowania.

Art. 2. 1. Przymusowi ubezpieczenia od ognia nie podlegają budowle: a) stanowiące własność Państwa Polskiego, instytucji i przedsiębiorstw państwowych; b) zajmowane przez poselstwa i konsulaty państw obcych, o ile stanowią własność tych państw — z zastrzeżeniem wzajemności; c) fabryczne; d) narazone na wyjątkowo wysoki stopień niebezpieczeństwa pożaru, a w szczególności: składy materiałów i wyrobów wybuchowych, teatry i cyrki; e) o charakterze tymczasowym lub przeznaczone na rozbiórkę.

2. Za budowle fabryczne uważa się pomieszczenia zakładów (fabrycznych oraz inne pomieszczenia, będące w związku z nimi i należące do terytoryum fabrycznym. Zakładami fabrycznymi w rozumieniu rozporządzenia niniejszego są te, w których produkcja odbywa się przy pomocy napędu mechanicznego o sile nie mniejszej niż 10 koni mechanicznych lub też zatrudniającej przynajmniej 15 robotników.

### CZĘŚĆ II.

#### Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych.

##### Rozdział I.

###### Postanowienia ogólne.

Art. 6. 2. Budowle, które podlegają przymusowi ubezpieczenia od ognia, muszą być ubezpieczone w  $\frac{1}{2}$  sumy oszacowania w P. Z. U. W., w  $\frac{1}{2}$  zaś sumy oszacowania mogą być ubezpieczone w P. Z. U. W. lub w innym zakładzie ubezpieczeń, dopuszczonym do działalności w Polsce.

##### Rozdział IV.

###### Przymusowe ubezpieczenie budowli od ognia.

###### Zakres odpowiedzialności Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

Art. 20. 1. P. Z. U. W. odpowiada za szkodę, zrzadzoną w ubezpieczonej budowlę przez pożar. Szkodą taką musi polegać na utracie lub zmniejszeniu się wartości budowli z powodu jej zniszczenia lub uszkodzenia bezpośrednie lub pośrednie działaniem ognia lub wskutek zastosowania środków mających na celu gaszenie pożaru lub ocalenie mienia.

2. P. Z. U. W. odpowiada także za szkodę, zrzadzoną w ubezpieczonej budowlę przez udarzenie pioruna, eksplozję gazu świetlnego wszelkiego rodzaju nawet wówczas, gdy gaz jest używany do innych celów, niż do oświetlenia, tudzież za szkodę wskutek wybuchu kotłów parowych. W tych wypadkach stosuje się w odpowiedni sposób postanowienia, zawarte w zdaniu 1 ustępu pierwszego.

3. P. Z. U. W. pokrywa również koszty ratunku ubezpieczonej budowli, myślnie przez właściciela budowli lub wynika z jego rażącego niedbalstwa, a także za szkodę wynikłą wskutek: a) działań wojennych, b) rozruchów, buntów lub zaburzeń o przebiegu gwałtownym, c) nadzwyczajnych wypadków żywiołowych, jak trzęsienie, zapadanie lub usuwanie się ziemi i t. p., d) eksplozji materiałów wybuchowych w fabrykach lub w publicznych składach tego rodzaju materiałów.

4. Właściciel budowli, podlegającej przymusowi ubezpieczenia, jest obowiązany po ukończeniu budowli, najpóźniej jednak w ciągu miesiąca od chwili rozpoczęcia jej użytkowania, zgłosić budowlę do ubezpieczenia w urzędzie gminnym (magistracie) lub w powiatowym inspektorze P. Z. U. W. W zgłoszeniu należy określić położenie, przeznaczenie, materiał ścian i dachów oraz wartość budowli. Jeżeli budowla ma być ubezpieczona w  $\frac{1}{2}$  sumy oszacowania w innym zakładzie ubezpieczeń należy to w zgłoszeniu wyraźnie zastrzec. Zgłaszający otrzymuje zaświadczenie o zgłoszeniu.

5. P. Z. U. W. pokrywa również koszty ratunku ubezpieczonej budowli, myślnie przez właściciela budowli lub wynika z jego rażącego niedbalstwa, a także za szkodę wynikłą wskutek: a) działań wojennych, b) rozruchów, buntów lub zaburzeń o przebiegu gwałtownym, c) nadzwyczajnych wypadków żywiołowych, jak trzęsienie, zapadanie lub usuwanie się ziemi i t. p., d) eksplozji materiałów wybuchowych w fabrykach lub w publicznych składach tego rodzaju materiałów.

6. Właściciel budowli, podlegającej przymusowi ubezpieczenia, jest obowiązany po ukończeniu budowli, najpóźniej jednak w ciągu miesiąca od chwili rozpoczęcia jej użytkowania, zgłosić budowlę do ubezpieczenia w urzędzie gminnym (magistracie) lub w powiatowym inspektorze P. Z. U. W. W zgłoszeniu należy określić położenie, przeznaczenie, materiał ścian i dachów oraz wartość budowli. Jeżeli budowla ma być ubezpieczona w  $\frac{1}{2}$  sumy oszacowania w innym zakładzie ubezpieczeń należy to w zgłoszeniu wyraźnie zastrzec. Zgłaszający otrzymuje zaświadczenie o zgłoszeniu.

7. P. Z. U. W. pokrywa również koszty ratunku ubezpieczonej budowli, myślnie przez właściciela budowli lub wynika z jego rażącego niedbalstwa, a także za szkodę wynikłą wskutek: a) działań wojennych, b) rozruchów, buntów lub zaburzeń o przebiegu gwałtownym, c) nadzwyczajnych wypadków żywiołowych, jak trzęsienie, zapadanie lub usuwanie się ziemi i t. p., d) eksplozji materiałów wybuchowych w fabrykach lub w publicznych składach tego rodzaju materiałów.

8. Właściciel budowli, podlegającej przymusowi ubezpieczenia, jest obowiązany po ukończeniu budowli, najpóźniej jednak w ciągu miesiąca od chwili rozpoczęcia jej użytkowania, zgłosić budowlę do ubezpieczenia w urzędzie gminnym (magistracie) lub w powiatowym inspektorze P. Z. U. W. W zgłoszeniu należy określić położenie, przeznaczenie, materiał ścian i dachów oraz wartość budowli. Jeżeli budowla ma być ubezpieczona w  $\frac{1}{2}$  sumy oszacowania w innym zakładzie ubezpieczeń należy to w zgłoszeniu wyraźnie zastrzec. Zgłaszający otrzymuje zaświadczenie o zgłoszeniu.

9. P. Z. U. W. pokrywa również koszty ratunku ubezpieczonej budowli, myślnie przez właściciela budowli lub wynika z jego rażącego niedbalstwa, a także za szkodę wynikłą wskutek: a) działań wojennych, b) rozruchów, buntów lub zaburzeń o przebiegu gwałtownym, c) nadzwyczajnych wypadków żywiołowych, jak trzęsienie, zapadanie lub usuwanie się ziemi i t. p., d) eksplozji materiałów wybuchowych w fabrykach lub w publicznych składach tego rodzaju materiałów.

10. Właściciel budowli, podlegającej przymusowi ubezpieczenia, jest obowiązany po ukończeniu budowli, najpóźniej jednak w ciągu miesiąca od chwili rozpoczęcia jej użytkowania, zgłosić budowlę do ubezpieczenia w urzędzie gminnym (magistracie) lub w powiatowym inspektorze P. Z. U. W. W zgłoszeniu należy określić położenie, przeznaczenie, materiał ścian i dachów oraz wartość budowli. Jeżeli budowla ma być ubezpieczona w  $\frac{1}{2}$  sumy oszacowania w innym zakładzie ubezpieczeń należy to w zgłoszeniu wyraźnie zastrzec. Zgłaszający otrzymuje zaświadczenie o zgłoszeniu.

11. P. Z. U. W. pokrywa również koszty ratunku ubezpieczonej budowli, myślnie przez właściciela budowli lub wynika z jego rażącego niedbalstwa, a także za szkodę wynikłą wskutek: a) działań wojennych, b) rozruchów, buntów lub zaburzeń o przebiegu gwałtownym, c) nadzwyczajnych wypadków żywiołowych, jak trzęsienie, zapadanie lub usuwanie się ziemi i t. p., d) eksplozji materiałów wybuchowych w fabrykach lub w publicznych składach tego rodzaju materiałów.

12. Właściciel budowli, podlegającej przymusowi ubezpieczenia, jest obowiązany po ukończeniu budowli, najpóźniej jednak w ciągu miesiąca od chwili rozpoczęcia jej użytkowania, zgłosić budowlę do ubezpieczenia w urzędzie gminnym (magistracie) lub w powiatowym inspektorze P. Z. U. W. W zgłoszeniu należy określić położenie, przeznaczenie, materiał ścian i dachów oraz wartość budowli. Jeżeli budowla ma być ubezpieczona w  $\frac{1}{2}$  sumy oszacowania w innym zakładzie ubezpieczeń należy to w zgłoszeniu wyraźnie zastrzec. Zgłaszający otrzymuje zaświadczenie o zgłoszeniu.

13. P. Z. U. W. pokrywa również koszty ratunku ubezpieczonej budowli, myślnie przez właściciela budowli lub wynika z jego rażącego niedbalstwa, a także za szkodę wynikłą wskutek: a) działań wojennych, b) rozruchów, buntów lub zaburzeń o przebiegu gwałtownym, c) nadzwyczajnych wypadków żywiołowych, jak trzęsienie, zapadanie lub usuwanie się ziemi i t. p., d) eksplozji materiałów wybuchowych w fabrykach lub w publicznych składach tego rodzaju materiałów.

14. Właściciel budowli, podlegającej przymusowi ubezpieczenia, jest obowiązany po ukończeniu budowli, najpóźniej jednak w ciągu miesiąca od chwili rozpoczęcia jej użytkowania, zgłosić budowlę do ubezpieczenia w urzędzie gminnym (magistracie) lub w powiatowym inspektorze P. Z. U. W. W zgłoszeniu należy określić położenie, przeznaczenie, materiał ścian i dachów oraz wartość budowli. Jeżeli budowla ma być ubezpieczona w  $\frac{1}{2}$  sumy oszacowania w innym zakładzie ubezpieczeń należy to w zgłoszeniu wyraźnie zastrzec. Zgłaszający otrzymuje zaświadczenie o zgłoszeniu.

15. P. Z. U. W. pokrywa również koszty ratunku ubezpieczonej budowli, myślnie przez właściciela budowli lub wynika z jego rażącego niedbalstwa, a także za szkodę wynikłą wskutek: a) działań wojennych, b) rozruchów, buntów lub zaburzeń o przebiegu gwałtownym, c) nadzwyczajnych wypadków żywiołowych, jak trzęsienie, zapadanie lub usuwanie się ziemi i t. p., d) eksplozji materiałów wybuchowych w fabrykach lub w publicznych składach tego rodzaju materiałów.

16. Właściciel budowli, podlegającej przymusowi ubezpieczenia, jest obowiązany po ukończeniu budowli, najpóźniej jednak w ciągu miesiąca od chwili rozpoczęcia jej użytkowania, zgłosić budowlę do ubezpieczenia w urzędzie gminnym (magistracie) lub w powiatowym inspektorze P. Z. U. W. W zgłoszeniu należy określić położenie, przeznaczenie, materiał ścian i dachów oraz wartość budowli. Jeżeli budowla ma być ubezpieczona w  $\frac{1}{2}$  sumy oszacowania w innym zakładzie ubezpieczeń należy to w zgłoszeniu wyraźnie zastrzec. Zgłaszający otrzymuje zaświadczenie o zgłoszeniu.

17. P. Z. U. W. pokrywa również koszty ratunku ubezpieczonej budowli, myślnie przez właściciela budowli lub wynika z jego rażącego niedbalstwa, a także za szkodę wynikłą wskutek: a) działań wojennych, b) rozruchów, buntów lub zaburzeń o przebiegu gwałtownym, c) nadzwyczajnych wypadków żywiołowych, jak trzęsienie, zapadanie lub usuwanie się ziemi i t. p., d) eksplozji materiałów wybuchowych w fabrykach lub w publicznych składach tego rodzaju materiałów.

18. Właściciel budowli, podlegającej przymusowi ubezpieczenia, jest obowiązany po ukończeniu budowli, najpóźniej jednak w ciągu miesiąca od chwili rozpoczęcia jej użytkowania, zgłosić budowlę do ubezpieczenia w urzędzie gminnym (magistracie) lub w powiatowym inspektorze P. Z. U. W. W zgłoszeniu należy określić położenie, przeznaczenie, materiał ścian i dachów oraz wartość budowli. Jeżeli budowla ma być ubezpieczona w  $\frac{1}{2}$  sumy oszacowania w innym zakładzie ubezpieczeń należy to w zgłoszeniu wyraźnie zastrzec. Zgłaszający otrzymuje zaświadczenie o zgłoszeniu.

19. P. Z. U. W. pokrywa również koszty ratunku ubezpieczonej budowli, myślnie przez właściciela budowli lub wynika z jego rażącego niedbalstwa, a także za szkodę wynikłą wskutek: a) działań wojennych, b) rozruchów, buntów lub zaburzeń o przebiegu gwałtownym, c) nadzwyczajnych wypadków żywiołowych, jak trzęsienie, zapadanie lub usuwanie się ziemi i t. p., d) eksplozji materiałów wybuchowych w fabrykach lub w publicznych składach tego rodzaju materiałów.

20. Właściciel budowli, podlegającej przymusowi ubezpieczenia, jest obowiązany po ukończeniu budowli, najpóźniej jednak w ciągu miesiąca od chwili rozpoczęcia jej użytkowania, zgłosić budowlę do ubezpieczenia w urzędzie gminnym (magistracie) lub w powiatowym inspektorze P. Z. U. W. W zgłoszeniu należy określić położenie, przeznaczenie, materiał ścian i dachów oraz wartość budowli. Jeżeli budowla ma być ubezpieczona w  $\frac{1}{2}$  sumy oszacowania w innym zakładzie ubezpieczeń należy to w zgłoszeniu wyraźnie zastrzec. Zgłaszający otrzymuje zaświadczenie o zgłoszeniu.

zakładzie ubezpieczeń właściciel budowli jest obowiązany w ciągu grudnia każdego roku przedstawiać inspektorowi powiatowemu dowód ubezpieczenia, w stwierdzający, że do końca następnego roku kalendarzowego ubezpieczona budowla w  $\frac{1}{2}$  sumy oszacowania w innym zakładzie ubezpieczeń. Jeżeli właściciel budowli nie zastosował się do powyższego, to od 1 stycznia roku następnego P. Z. U. W. ubezpiecza budowlę w całkowitej sumie oszacowania, ewentualna zaś umowa ubezpieczenia, zawarta z innym zakładem ubezpieczeń, staje się z samego prawa nieważna.

4. Jeżeli budowla jest ubezpieczona w P. Z. U. W. w całkowitej sumie oszacowania skutkiem zastosowania postanowień ustępu pierwszego do trzeciego, wówczas właściciel może ją ubezpieczyć w  $\frac{1}{2}$  sumy oszacowania w innym zakładzie ubezpieczeń jedynie pod warunkiem, że ubezpieczenie w P. Z. U. W. wypowie conajmniej na dwa miesiące przed końcem roku kalendarzowego i wykaże się w ciągu grudnia tegoż roku odpowiednim dowodem ubezpieczeniowym (ust. 3). Ewentualna umowa ubezpieczenia, zawarta z innym zakładem ubezpieczeń wbrew postanowieniom zdania pierwszego, jest z samego prawa nieważna.

#### Koniec odpowiedzialności Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

Art. 24. Odpowiedzialność P. Z. U. W. ustaje z chwilą przystąpienia do rozbiórki budowli, lub gdy władza rozbiórkowa zarządzi.

Art. 25. Jeżeli budowla przeszła do kategorii budowli, wymienionych w punktach c) i d) art. 2 ust. 1. to P. Z. U. W. rozwiązuje stosunek ubezpieczenia bez wypowiedzenia. Stosunek ten rozwiązuje się przez doręczenie właścicielowi budowli zawiadomienia P. Z. U. W.

#### Oszacowanie budowli.

Art. 26. 1. Każda budowla, podlegająca przymusowi ubezpieczenia, ma być oszacowana stosownie do postanowień niniejszego rozporządzenia przez inspektora powiatowego lub przez inny organ techniczny. Oszacowanie ma być dokonane w ciągu miesiąca od chwili otrzymania zawiadomienia o zgłoszeniu budowli, względnie od chwili zarejestrowania jej przez P. Z. U. W. W wyjątkowych wypadkach oszacowanie może być dokonane w ciągu dwóch miesięcy.

2. P. Z. U. W. może w każdym czasie dokonać przeszacowania budowli, podlegającej przymusowi ubezpieczenia, a jest obowiązany przeszacować co dziesięć lat budowle o konstrukcji drewnianej i mieszanej, a co lat dwadzieścia budowle o konstrukcji murowanej. P. Z. U. W. jest również obowiązany dokonać przeszacowania na żądanie właściciela budowli, należycie uzasadnione. W tym wypadku przeszacowanie ma być dokonane w ciągu miesiąca od zgłoszenia żądania inspektorowi powiatowemu. W wyjątkowych wypadkach oszacowanie może być dokonane w ciągu dwóch miesięcy. W razie przeszacowania budowli, ubezpieczonej w  $\frac{1}{2}$  sumy oszacowania w innym zakładzie ubezpieczeń, P. Z. U. W. w ciągu miesiąca od dnia oszacowania wystawia właścicielowi budowlę dowód ubezpieczenia, w którym podaje się sumę oszacowania, a także sumę ubezpieczenia. Jeżeli oszacowanie jest wyższe od poprzedniej sumy oszacowania, to odnośny zakład ubezpieczeń jest obowiązany od daty przeszacowania budowli przez P. Z. U. W. zmniejszyć swój udział do  $\frac{1}{2}$  nowej sumy oszacowania, jeżeli zaś jest większa, wówczas na zgodę właściciela odnośny zakład ubezpieczeń ma prawo od powyższej daty powiększyć swój udział do  $\frac{1}{2}$  nowej sumy oszacowania. Odnośny zakład ubezpieczeń ma uwidocznic zmianę w wystawionej polisie, którą właściciel budowli jest obowiązany przedstawić inspektorowi powiatowemu w ciągu miesiąca od daty otrzymania od P. Z. U. W. nowego dowodu ubezpieczeniowego.

3. Dokonane przez organ P. Z. U. W. oszacowanie budowli obowiązują również inne zakłady ubezpieczeń.

4. Umowa ubezpieczenia, zawarta na sumę, która łącznie z sumą ubezpieczenia w P. Z. U. W. przekracza sumę oszacowania, jest nieważna z samego prawa co do części, przekraczającej sumę oszacowania.

Art. 27. 1. Sposób ustalania oszacowania budowli określają normy szacunkowe.

2. Oszacowanie może być ogólne i szczegółowe. Przy oszacowaniu ogólnym wykazuje się wymiary, materiał, konstrukcję, rodzaj i wykończenie budowli oraz sporządza się plan sytuacyjny. Przy oszacowaniu szczegółowym przyjmuje się pod uwagę wartość każdej części budowli i sporządza się niezbędne plany. Na żądanie właściciela P. Z. U. W. dokonuje się szczegółowego oszacowania budowli.

3. Oszacowanie powinno odpowiadać wartości odbudowy w chwili oszacowania stosownie do cen materiałów i robocizny w danej miejscowości z uwzględnieniem stopnia zużycia. Korzystnego położenia budowli i wartości ziemi nie bierze się w rachubę. Nie uwzględnia się również murów piwnicznych i fundamentów, znajdujących się poniżej poziomu gruntu, chyba, że chodzi o zamieszkałe suteryny. Przedmioty ruchome, przymocowane do budowli na stałe, oraz urządzenia wewnętrzne młynów i wiatraków, podlegających przymusowi ubezpieczenia od ognia, uwzględnia się przy oszacowaniu tylko na piśmienne żądanie właściciela budowli.

Art. 28. Oszacowanie ogólne ubezpieczonych budowli P. Z. U. W. dokonuje bezpłatnie. Za oszacowanie względnie przeszacowanie szczegółowe, dokonane na żądanie właściciela budowli, P. Z. U. W. pobiera osobne opłaty. Skalę tych opłat P. Z. U. W. jest obowiązany ogłosić w Monitorze Polskim.

Art. 29. 1. Organ P. Z. U. W., dokonujący oszacowania, winien wnieść do wzięcia udziału w oszacowaniu obecnego na miejscu właściciela budowli lub osobę przez niego upoważnioną, a w razie ich nieobecności jednego z domowników. Gdyby wymienionych osób na miejscu nie było lub gdyby nie chciały wziąć udziału w oszacowaniu, wówczas organ P. Z. U. W. dokonuje oszacowania bez ich udziału i czyni o tem wzmiankę w akcie szacunkowym.

2. Organ techniczny P. Z. U. W., dokonujący oszacowania, winien posiadać odpowiednio upoważnienie i na żądanie okazać je organom władz gminnych i państwowych tudzież osobom uprawnionym do brania udziału w oszacowaniu.

3. Osoby, uprawnione do brania udziału w oszacowaniu, mogą żądać okazania im obowiązujących norm szacunkowych, taryf składek, tudzież oznaczenia w akcie szacunkowym ich oświadczeń co do wartości budowli i ce do ubezpieczenia budowli w innym zakładzie ubezpieczeń w  $\frac{1}{2}$  sumy oszacowania, o ile ubezpieczenie takie zastrzeżono przy zgłoszeniu (art. 22 ust. 1).

4. W ciągu miesiąca po przeprowadzeniu oszacowania P. Z. U. W. bezpośrednio lub za pośrednictwem urzędu gminnego przesyła właścicielowi budowli dowód ubezpieczeniowy, w którym ma być podana suma oszacowania, suma ubezpieczenia w P. Z. U. W. oraz plan sytuacyjny wszystkich budowli, tworzących oddzielną nieruchomości. Dowód ubezpieczeniowy winien być sporządzony podług wzoru, zatwierdzonego przez władzę nadzorczą.

Art. 30. 1. Jeżeli właściciel budowli nie zgadza się na sumę oszacowania, ustaloną przez P. Z. U. W., to w ciągu sześciu tygodni od chwili

\*) W tekście „Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych” oznaczono skrótem „P. Z. U. W.”



otrzymania dowodu ubezpieczeniowego może wnieść sprzeciw do inspektora powiatowego, pedając zarazem sumę, na jaką, jego zdaniem, budowla winna być oszacowana. Niewyłączenie odpowiedzi przez inspektora powiatowego w ciągu dwóch tygodni od dnia otrzymania sprzeciwu uważa się za przyjęcie wniosku właściciela budowli. Gdy natomiast inspektor powiatowy w przeciągu tego czasu wysła odpowiedź odmowną, natenczas właściciel budowli w ciągu trzech tygodni od otrzymania takiej odpowiedzi może żądać ostatecznego ustalenia sumy oszacowania przez komisję szacunkową, złożoną z rzeczoznawcy, wyznaczonego przez siebie, przedstawiciela P. Z. U. W. oraz rzeczoznawcy, wybranego przez obie strony, lub, w braku zgody, wyznaczonego przez przewodniczącego wydziału powiatowego (rady powiatowej) z udziałem burmistrza lub prezydenta miasta. Komisja szacunkowa sporządza protokół, w którym wymienia ustaloną przez siebie sumę oszacowania. Jeżeli ze stron ponosi koszty wynagrodzenia wyznaczonego przez siebie rzeczoznawcy, koszty zaś wynagrodzenia rzeczoznawcy ponoszą obie strony po połowiu.

2. Do czasu ustalenia sumy oszacowania przez komisję szacunkową obowiązują sumy oszacowania, podane w dowodzie ubezpieczeniowym

### Składki.

Art. 31. 1. Składki są wyznaczane na podstawie taryfy, którą P. Z. U. W. ogłasza w Monitorze Polskim.

2. Składki są płatne w marcu każdego roku i mają być uiszczane w urzędach gminnych (magistratach) na podstawie rejestrów poborowych, sporządzonych przez P. Z. U. W.

3. Jeżeli budowlę ubezpieczono po rozpoczęciu roku ubezpieczeniowego, to składkę za bieżący rok ubezpieczeniowy oblicza się według ilości dni w danym roku jeszcze nie ubiegłych, licząc przytem reszpczty należące do roku.

4. Składki nieprawidłowo pobrane podlegają zwrotowi z odsetkami odsetki w takiej wysokości, w jakiej je pobiera Państwo od zaległości podatków gruntowych.

5. W razie obniżenia w ciągu roku sumy ubezpieczenia składka za bieżący rok ubezpieczeniowy nie podlega zwrotowi. P. Z. U. W. zwraca jednakże właścicielowi w przypadkach przewidzianych w art. 24 i 25 część składki za obniżenie jeszcze w danym roku miesiąc, przyczem części miesięczna nie podlega się. W przypadku, przewidzianym w art. 23, potrąca się dodatkową do składki za okres ponieszenia zwiększonego ubezpieczenia.

Art. 32. 1. Składki korzystają z praw i przywilejów, służących danym podmiotom.

2. Krokami egzekucyjnymi wnoszący urzędy gminne (magistraty) nie mogą po upływie terminu płatności składki. Władze skarbowe i instancje sądy w razie potrzeby egzekwować składki przy pomocy własnych organów egzekucyjnych.

3. Od zaległych składki pobiera się odsetki za zwłokę w takiej wysokości, w jakiej je pobiera Państwo od zaległości podatków gruntowych.

### Zgłaszanie zmian w budowlach.

Art. 33. 1. Zmiana, powodująca zwiększenie sumy oszacowania, właściciel jest obowiązany zgłosić w urzędzie gminnym (magistracie) lub w inspektoracie powiatowym niezwłocznie po wprowadzeniu tej zmiany. Jeżeli zmiana zmiany ma być podzielona suma ubezpieczenia w innym zakładzie ubezpieczeniowym, należy to w ogłoszeniu wyraźnie zaznaczyć. Zgłaszający otrzymuje potwierdzenie o zgłoszeniu.

2. Jeżeli zmianą zmianą, powodującej zwiększenie sumy oszacowania, jest zmiana przeznaczenia budowli, właściciel jest obowiązany zgłosić zmianę w urzędzie gminnym (magistracie) lub w inspektoracie powiatowym niezwłocznie po wprowadzeniu tej zmiany. Jeżeli zmiana zmiany ma być podzielona suma ubezpieczenia w innym zakładzie ubezpieczeniowym, należy to w ogłoszeniu wyraźnie zaznaczyć. Zgłaszający otrzymuje potwierdzenie o zgłoszeniu.

3. Jeżeli skutkiem zmiany przeznaczenia budowli przechodzi do kategorii budowli, wymienionych w punktach c) i d) art. 2 ust. 1, to już z chwilą zgłoszenia do dokonania zmiany właściciel ma zawiadomić o tem inspektora powiatowego.

4. Jeżeli skutkiem zmiany niebezpieczeństwo ognio we się zwiększa, to P. Z. U. W. pobiera składki, odpowiadające zwiększonemu niebezpieczeństwu, od tego terminu, w którym ona nastąpiła.

### Zmiana własności i wydzierżawienie ubezpieczonej budowli, upadłość.

Art. 34. 1. Na stosunek ubezpieczenia nie wpływa ani zmiana w osobie właściciela ubezpieczonej budowli, ani jej wydzierżawienie, ani też ogłoszenie upadłości właścicielowi budowli. W razie przejścia tytułu własności na inną osobę nowy właściciel wstępuje w prawa i obowiązki poprzedniego.

2. Nowy właściciel jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o zmianie własności urząd gminy (magistrat) lub inspektora powiatowego.

### Obowiązki właściciela budowli w razie zajścia szkody.

Art. 35. 1. W razie zajścia szkody właściciel budowli obowiązany jest w miarę możliwości starać się o jej odwrócenie, względnie zmniejszenie szkody. Jeżeli właściciel budowli nie wykonał tego obowiązku lub dopuścił się rażącego niedbalstwa, to P. Z. U. W. może zmniejszyć odszkodowanie o taką kwotę o jaką byłaby zmniejszona szkoda w razie należytego spełnienia wspomnianego obowiązku. P. Z. U. W. zwraca niezbędne i udowodnione koszty rat wania. Koszty te łącznie z sumą odszkodowania nie mogą przekraczać sumy ubezpieczenia. Jeżeli jednak koszty ratowania poniesione wskutek wskazań, udzielonych przez organ P. Z. U. W., to P. Z. U. W. zwraca je za wszelki wypadek, gdy wraz z odszkodowaniem przekraczają sumę ubezpieczenia. Gdy poniesione łącznie koszty dla ratowania budowli ubezpieczonej w P. Z. U. W. oraz innego mienia, natenczas P. Z. U. W. zwraca koszty w stosunku ubezpieczonej u niego wartości budowli do ogólnej wartości ratowanego mienia.

2. O zajściu szkody właściciel budowli winien zawiadomić urząd gminy (magistrat) lub inspektora powiatowego niezwłocznie po dowiedzeniu się o niej. Obowiązek ten uważa się za spełniony, jeżeli zawiadomienie wysłano w ciągu dziesięciu dni od zajścia szkody.

3. Do czasu ustalenia wysokości szkody nie wolno bez zezwolenia organów P. Z. U. W. zmieniać stanu, spowodowanego szkoda, chyba, że zmiana leży w interesie publicznym lub jest niezbędna dla zmniejszenia szkody. P. Z. U. W. może powoływać się na ten przepis, jeżeli w ciągu dwóch tygodni od daty otrzymania zawiadomienia o zajściu szkody (art. 36) nie przystąpił do jej ustalenia.

4. Właściciel budowli obowiązany jest zezwolić organom P. Z. U. W. na przeprowadzenie wa wszelkich dochodzeń, niezbędnych dla ustalenia szkody albo rozmiarów odszkodowania oraz udzielić im wszelkich potrzebnych w tym celu wyjaśnień.

5. W razie zaginięcia podczas wypadku rozebranych części budowli właściciel jest obowiązany w terminie tygodniowym powiadomić o tem właściwe władze policyjne, wyszczególniając zaginione przedmioty.

6. Jeżeli właściciel budowli nie spełni któregokolwiek z obowiązków, wymienionych w ustępach drugim do piątego, natenczas P. Z. U. W. będzie wolny od obowiązku odszkodowania. Przepis ten nie ma zastosowania w tym przypadku, gdy właścicielowi budowli nie można przypisać sięgo zaniedbania lub rażącego niedbalstwa, albo też, gdy naruszenie obowiązku nie wpływa ani na ustalenie niebezpieczeństwa, ani na ustalenie lub na rozmiar odszkodowania.

### Ustalenie wysokości odszkodowania.

Art. 36. Dochodzenia celem ustalenia wysokości odszkodowania ma P. Z. U. W. rozpocząć w przeciągu dwóch tygodni od daty otrzymania przez inspektora powiatowego zawiadomienia o zajściu szkody.

Art. 37. Odszkodowanie ma odpowiadać rzeczywistej szkodzi oraz interesowi sumy ubezpieczenia do wartości budowli w chwili zajścia szkody, nie może jednak przewyższać sumy ubezpieczenia.

Art. 38. W razie niezgodności między właścicielem budowli i P. Z. U. W. co do wysokości odszkodowania każda ze stron może żądać, aby wyrok ustaliła komisja szacunkowa, ukonstytuowana w sposób, wskazany w art. 10 W braku zgody stron na orzeczenie komisji szacunkowej właściciel budowli może dochodzić swych roszczeń na drodze sądowej.

### Płatność odszkodowania.

Art. 39. 1. Odszkodowanie płatne będzie najpóźniej w miesiąc od daty otrzymania przez P. Z. U. W. zawiadomienia o szkodzi. Jeżeli jednak dochodzi do ustalenia wysokości odszkodowania nie mogą być ukończone przed upływem miesiąca bez winy P. Z. U. W., to odszkodowanie płatne będzie w dwa tygodnie po ukończeniu dochodzeń; wszelako i w tym wypadku bezsporna część odszkodowania wypłacona będzie w terminie miesięcznym.

2. W razie zwłoki w wypłaceniu odszkodowania z winy P. Z. U. W. właścicielowi budowli należące się będą od sumy odszkodowania odsetki za zwłokę w takiej wysokości, w jakiej je pobiera Państwo od zaległości podatków gruntowych.

3. Jeżeli na budowli ciąży prawa rzeczowe, a uprawnione osoby, nie wyrażają to prawa inspektorowi powiatowemu, nie godzą się na jednorazową wypłatę odszkodowania, to się je wypłaca w miarę odbudowy lub w części jednorazowo, ale po zaletym zabezpieczeniu użycia odszkodowania na odbudowę. Osoby, mające prawa rzeczowe na budowli, nie mogą żądać sobie żadnych pretensyj do P. Z. U. W. z powodu wypłaty odszkodowania zgodnie z postanowieniami, zawartymi w zdaniu pierwszym.

Art. 40. 1. Skarga o odszkodowanie może być wniesiona do przedinstancyjnego sądu, w którego okręgu znajduje się budowla.

2. Wszelkie roszczenia o odszkodowanie przedawniają się po upływie roku i od zajścia szkody.

3. Jednakże P. Z. U. W. wolny będzie od obowiązku wypłaty odszkodowania, jeżeli właściciel budowli nie dochodzi swych roszczeń na drodze sądowej w ciągu roku od daty otrzymania:

- a) zawiadomienia P. Z. U. W. o niezamianowaniu roszczenia do odszkodowania;
- b) zawiadomienia P. Z. U. W. o wysokości przyznanej odszkodowania, na które właściciel budowli się nie zgadza;
- c) orzeczenia komisji szacunkowej (art. 38); lub
- d) oświadczenia P. Z. U. W., że nie zgadza się na orzeczenie komisji szacunkowej.

P. Z. U. W., a w przypadku, przewidzianym w art. 38, komisja szacunkowa ma w zawiadomieniu zwrócić uwagę właścicielowi budowli na terminie składania skargi sądowej i na skutki prawne, połączone z zaniedbaniami w tym względzie. Gdyby w zawiadomieniu nie zwrócono uwagi na te okoliczności, skutki uznania nie bieżą.

### Potrącenie.

Art. 41. P. Z. U. W. ma prawo potrącić z odszkodowania należnego właścicielowi budowli składki z tytułu ubezpieczenia należnego do niego nieruchomości.

### Przebieg postępowania w Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych po zajściu szkody.

Art. 42. W przypadku częściowej szkody P. Z. U. W. odpowiada odszkod. wynikłą z późniejszego wypadku, na zasadzie dotychczasowego ubezpieczeniowego, jednakże tylko do wysokości rezerwy sumy ubezpieczenia, pozostałej po potrąceniu pierwotnego odszkodowania.

### Wymiana miejsca zamieszkania albo siedziby prawnej właściciela budowli.

Art. 43. Jeżeli właściciel budowli zmienił miejsce zamieszkania albo siedzibę prawną i nie zawiadomił o tem P. Z. U. W., to wszelkie pisma będą kierowane podług ostatnio danego P. Z. U. W. miejsca zamieszkania, względnie podług prawnej siedziby właściciela budowli i będą uważane za ważne doręczone w dniu ich wysyłki.

### Zażalenie na organy Powiatowego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

Art. 45. Właściciel budowli może wnieść zażalenie na decyzję organów P. Z. U. W. do naczelnego dyrektora P. Z. U. W. Od decyzji naczelnego dyrektora w sprawach, eo do których nie jest przewidziane prawo skargi sądowej, można wnieść zażalenie do władzy nadzorczej w ciągu miesiąca od daty doręczenia decyzji.

W razie uchylenia przez władzę nadzorczą decyzji naczelny dyrektor wydaje nową decyzję, kierując się zasadami zawartymi w orzeczeniu władzy nadzorczej.

### Rozdział VII. Postanowienia karne.

Art. 59. Kto osób upoważnionych do oszacowania budowli (art. 26) nie dopuści do wykonania czynności, z oszacowaniem związanych, lub przekodzi w wykonywaniu tych czynności, ulegnie karze aresztu do trzech miesięcy lub grzywny do trzech tysięcy złotych albo obu tym karom łącznie.

Art. 60. Kto we właściwym terminie i w sposób przepisany:  
a) nie zgłosił budowli do ubezpieczenia (art. 22 ust. 1);  
b) nie zawiadomił o zmianach, którym uległa budowla (art. 33 ust. 1 i art. 34 ust. 2), lub nie doniesie o przystąpieniu do dokonania zmian w budowli w przypadku, przewidzianym w art. 33 ust. 3, albo  
c) ubezpieczył budowlę w innym zakładzie ubezpieczeń, nie udowodnił tego (art. 23 ust. 1 - 3) lub nie wypowiedział ubezpieczenia (art. 23 ust. 4), albo  
d) podwyższył sumę ubezpieczenia w innym zakładzie ubezpieczeń, nie przedstawił polisy tego zakładu (art. 26 ust. 2 zdanie ostatnie) ulegnie karze grzywny do stu złotych.

Art. 61. Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie wykluczają szerszego ukarania na podstawie innych ustaw karnych.

Art. 63. Skazany przez władze administracyjne I instancji może w ciągu siedmiu dni od dnia doręczenia mu orzeczenia wnieść na ręce tej władzy żądanie przekazania sprawy właściwemu sądowi powiatowemu (pokoju).

Uwaga: Całkowity tekst Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej może być na żądanie właściciela budowli w każdej chwili przejrany u inspektorów wojewódzkich i powiatowych. Właściciele budowli mogą nabywać u tychże organów P. Z. U. W. egzemplarz Rozporządzenia po cenie 10 gr.